



Rzeczpospolita
Polska



Unia Europejska
Fundusz Spójności



Formularz uwag do projektu Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna 2030+ - Nowe wyzwania

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
1.	PGW Wody Polskie	3.2 Środowisko	10-11	Przedstawiona diagnoza nie uwzględnia oceny dotyczącej jakości wód oraz wielkości antropopresji.	Wg badań PMŚ w obszarze MOF istotnym problemem jest osiągnięcie dobrego stanu wód. Wody znajdują się pod znaczącą antropopresją pochodzącą nie tylko z miasta i miejscowości gminnych, ale i z obszarów wiejskich (tereny rolnicze, zabudowa rozproszona w sąsiedztwie wód).	UWZGLĘDNIONO (uzupełniono w części dotyczącej diagnozy i celu operacyjnego 3.2).
2.	UWM	3.2 Wsparcie na rzecz wysokich kwalifikacji	10	Jak zatrzymać młodzież o wysokich kompetencjach?	Nie porusza się problemu odpływu młodzieży o wysokich kompetencjach z obszaru MOF do dużych ośrodków akademickich, w celu podjęcia studiów, w celu podjęcia pracy zawodowej.	UWZGLĘDNIONO (w części dotyczącej diagnozy).
3.	UWM	3.4 Funkcje metropolitalne	13	Brak edukacji na poziomie przedszkolnym i szkolnym w zakresie architektury.	W efekcie mamy bardzo niski poziom społecznej świadomości na temat roli architektury w życiu człowieka. Zachodnioeuropejskie praktyki uczą, że takie podejście wczesnoedukacyjne przynosi bardzo dobre rezultaty, co w perspektywicznym zagospodarowaniu miasta może być dużym atutem. Z pewnością wyróżniłoby to Olsztyn na tle innych miast.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celów operacyjnych 3.2 oraz 3.5. Niemniej poziom szczegółowości tej uwagi dotyczy raczej etapu wdrażania niż planowania strategicznego.
4.	UWM	3.5 Powiązania komunikacyjne	15	Nie ujęto obwodnicy Olsztyna	W tym podrozdziale została pominięta obwodnica Olsztyna, a przecież wpływa na powiązania komunikacyjne pomiędzy gminami.	UWZGLĘDNIONO (uzupełniono w części dotyczącej diagnozy).
5.	PGW Wody Polskie	3.7.1 Ochrona i efektywne	19	Ochrona i efektywne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi	Wskazanie 1 priorytetu na rzecz poprawy jakości zasobów wodnych – „Podniesienie jakości zasobów wodnych poprzez rozwój	NIE UWZGLĘDNIONO.

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
		gospodarowanie zasobami przyrodniczymi			infrastruktury wodno-kanalizacyjnej”, wydaje się niewystarczające, mając na uwadze istniejące, istotne presje pochodzące z terenów rolniczych oraz rozproszonej zabudowy w sąsiedztwie wód. Wysoki udział korzystających z sieci wodociągowej, bez zapewnienia efektywnego systemu odbieranych ścieków, a także odpowiedniego sposobu prowadzenia działalności rolniczej w bliskim sąsiedztwie wód, nie zapewni poprawy jakościowej. Należałoby zatem sformułować dalsze priorytety w tym zakresie.	<u>Uzasadnienie:</u> W tej części dokumentu wskazano tylko najważniejsze potencjały – nie wszystko stanowi jednak priorytetowy potencjał obszaru.
6.	UWM	3.7.1 Ochrona i efektywne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi	19	Propozycją jest, żeby w „priorytecie” ujęto promowanie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych poprzez wdrożenie programu dofinansowania takich przedsięwzięć, np. poprzez budowę zbiorników retencyjnych, czy studni infiltracyjnych, czy innych form np. budowy ażurowych chodników itp.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W tej części opisywane są potencjały, nie działania. Te natomiast znalazły swoje miejsce w celu operacyjnym 1.3.
7.	PGW Wody Polskie	3.7.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych dla podniesienia bezpieczeństwa, ładu przestrzennego	20	Na terenie MOF występują tereny o dużych walorach przyrodniczych i turystycznych, natomiast nie mają one przełożenia na zapisy „strategii”.	Brak działań w wiązках projektów (13.1) i zestawieniu potencjalnych projektów (13.2)	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W wiązках projektów nie muszą być uwzględniane wszystkie możliwe działania. Niemniej tego typu przedsięwzięcia można znaleźć w celu operacyjnym 1.4 oraz w części 13.3 <i>Zestawienie potencjalnych projektów o charakterze komplementarnym na obszarze MOF Olsztyna.</i>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
		ego i konkurencyjności				
8.	UWM	3.7.6 Wzrost jakości usług publicznych 3.8 Rekomendacje zawodowe	21, 22	Brak edukacji na poziomie przedszkolnym i szkolnym w zakresie architektury.	W efekcie mamy bardzo niski poziom społecznej świadomości na temat roli architektury w życiu człowieka. Zachodnioeuropejskie praktyki uczą, że takie podejście wczesnoedukacyjne przynosi bardzo dobre rezultaty, co w perspektywicznym zagospodarowaniu miasta może być dużym atutem. Z pewnością wyróżniłoby to Olsztyn na tle innych miast.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W tej części opisywane są potencjały, nie działania. Te natomiast znalazły swoje miejsce w celu operacyjnym 3.2.
9.	PGW Wody Polskie	Analiza SWOT – mocne strony	24	Brak zapisów dotyczących istniejącego dużego potencjału przyrodniczego i turystycznego.	Brak działań w wiążkach projektów (13.1) i zestawieniu potencjalnych projektów (13.2)	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W wiążkach projektów nie muszą być uwzględniane wszystkie możliwe działania. Należy jednak zwrócić uwagę, że ten zakres działań znalazł swoje miejsce w celu operacyjnym 1.4 oraz w części 13.3 <i>Zestawienie potencjalnych projektów o charakterze komplementarnym na obszarze MOF Olsztyna</i>
10.	PGW Wody Polskie	Analiza SWOT – słabe strony	24	Są zapisy dotyczące braku zagospodarowania brzegów jezior i rzek, ciągłości szlaków turystycznych, zdegradowanej przestrzeni publicznej, natomiast braki te nie przekładają się na działania.	Jest postawiona diagnoza, natomiast brakuje wskazania narzędzi do usunięcia nieprawidłowości.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W wiążkach projektów nie muszą być uwzględniane wszystkie możliwe działania. Należy jednak zwrócić uwagę, że ten zakres działań znalazł swoje miejsce w celu operacyjnym 1.4 oraz w części 13.3 <i>Zestawienie potencjalnych projektów o charakterze komplementarnym na obszarze MOF Olsztyna</i> .
11.	UWM	Analiza SWOT	24	Mocne i słabe strony – zapisy budzące wątpliwości.	Powszechna opinia mieszkańców jest taka, że oferta kulturalna i rozrywkowa nie	UWZGLĘDNIONO CZĘŚCIOWO

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				Jako mocną stronę wskazano „ imprezy kulturalne o dużej atrakcyjności dla uczestników spoza MOF”	jest bogata (jest lepiej, ale nie jest dobrze – Badanie opinii mieszkańców Olsztyna ich problemów i wizji miasta, Ranking jakości życia – czas wolny).	(zmieniono zapis analizy SWOT zgodnie z diagnozą).
12.	UWM	Analiza SWOT	24	Jako słabą stronę wskazano „ edukację na każdym poziomie bez zindywidualizowanego podejścia”	Jest to charakterystyczne dla całego polskiego systemu edukacji, a nie tylko dla MOF Olsztyna. Z założenia analiza SWOT powinna dotyczyć przedmiotowego MOF.	NIE UWZGLĘDNIONO Uzasadnienie: w uzasadnieniu Autor potwierdził prawdziwość stwierdzenia z analizy SWOT. Istotą analizy SWOT nie jest poszukiwanie specyficznych słabości, a tych słabości, które będziemy starali się wyeliminować ew. ograniczyć działaniami strategicznymi
13.	UWM	Analiza SWOT	24	Słabe strony – braki w infrastrukturze zagospodarowania brzegów jezior i rzek.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Brak uzasadnienia, uwaga niejasna.
14.	PGW Wody Polskie	5.1 cel strategiczny 1: Zrównoważone korzystanie z zasobów środowiskowych	26	Uznano, iż zasoby środowiskowe są zasobem i potencjałem, natomiast brakuje ich wykorzystania.	Brak działań w wiązках projektów (13.1) i zestawieniu potencjalnych projektów (13.2). Znajdują się tylko pozycje dotyczące ochrony poszczególnych elementów środowiska.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celu operacyjnego 1.4 oraz w części 13.3 <i>Zestawienie potencjalnych projektów o charakterze komplementarnym na obszarze MOF Olsztyna.</i>
15.	PGW Wody Polskie	6.3 cel operacyjny 1.3 Adaptacja do zmian klimatu	29	Wskazane w celu działania nie rozwiążą problemów wynikających ze zmian klimatu, gdyż dotyczą mikroobszarów.	W celu wymieniono budowę zbiorników retencyjnych, natomiast nie ma ich w działaniach.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w części 13.3 <i>Zestawienie potencjalnych projektów o charakterze komplementarnym na obszarze MOF Olsztyna.</i>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
16.	UWM	6.4. Cel operacyjny 1.4 Środowisko przyrodnicze	29	B – Infrastruktura dla ekoturystyki – utworzenie szlaków rowerowych z Olsztyna do miejsc atrakcyjnych przyrodniczo, w celu wykorzystania potencjału rekreacyjno-turystycznego MOF.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W ramach celu operacyjnego 1.4, kierunek działań B przewidziano <i>tworzenie i/lub znakowanie szlaków turystycznych</i> .
17.	UWM	6.8 Cel operacyjny 2.3 Zrównoważona mobilność	31	A – zwiększenie nacisku na budowę ścieżek rowerowych i ciągów pieszych poza obszarem miasta. Postulowany jest także rozwój infrastruktury towarzyszącej ścieżkom rowerowym, a w szczególności stacji naprawczych, stojaków na rowery, przejazdów, itp.	Przyległe gminy są zdecydowanie słabiej rozwinięte pod tym względem. Brakuje powiązań systemu ścieżek rowerowych wokół Olsztyna, ze ścieżkami w samej stolicy regionu. Uporządkowanie i ukierunkowanie działań w tym zakresie pozwoli na usprawnienie całego systemu dla tego rodzaju transportu	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Uwaga dotyczy poziomu operacyjnego (wdrożeńowego), a nie strategicznego. Niemniej w 2019 r. przygotowano opracowanie pt. <i>Koncepcja rozwoju dróg rowerowych w Olsztynie z rozszerzeniem na MOF Olsztyna w zakresie powiązań komunikacyjnych z miastem rdzeniem</i> , które prezentuje m.in. optymalny, kompleksowy system komunikacyjnej infrastruktury rowerowej w całym MOF Olsztyna.
18.	UWM	6.8 Cel operacyjny 2.3 Zrównoważona mobilność	31	C – transport publiczny nie może być jedynym priorytetem.	Sieć drogowa musi być dostosowana do potrzeb wszystkich użytkowników – również dla transportu prywatnego. Rozbudowa sieci drogowych powinna uwzględniać rozwój i parametry komunikacji prywatnej – głównie na obszarach gmin wokół stolicy regionu, gdzie osiągnięcie spójnej i funkcjonalnej struktury jest bardzo kosztowne, a przez co niecelowe. Na tych obszarach transport publiczny ma mniejsze znaczenie w przeciwieństwie do terenów o wysokim stopniu urbanizacji, zainwestowania, usług itp.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> zbiorowy transport publiczny jest priorytetem w przeciwieństwie do transportu indywidualnego, który wzmacnia niekorzystny proces rozlewania się miasta. Świadczą o tym również doświadczenia z poprzedniej perspektywy finansowej UE – niektóre z inwestycji drogowych poprawiły dojazd do określonych części gmin na tyle, że zaczęła się tam szybko rozwijać budowa mieszkaniowa o charakterze miejskim. Dało to niekorzystne efekty z punktu

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
						widzenia zarówno przestrzeni (zmiany krajobrazu wiejskiego), jak i zrównoważonej mobilności (np. zwiększenie długości i częstotliwości codziennych dojazdów transportem indywidualnym).
19.	UWM	6.10 Cel operacyjny 2.5 Zrównoważona przestrzeń uwzględniająca dziedzictwo kulturowe	32	C – zwiększenie nacisku na promocję regionu poza granicami kraju, poprzez wytworzenie mechanizmów i platform informacyjnych. Osiągnięcie wysokiego poziomu promocji przełoży się na rozwój turystyki zagranicznej, nierozłącznie związanej z dziedzictwem kulturowym. Jest to element równoważenia funkcji przestrzeni MOF.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Obecny zapis w celu operacyjnym 2.5 nie ogranicza możliwości promocji zagranicznej.
20.	Stowarzyszenie Ręką Dzieło	6.10 Cel operacyjny 2.5 Zrównoważona przestrzeń uwzględniająca dziedzictwo kulturowe	32	PROPONUJEMY NASTĘPUJĄCE BRZMIENIE PUNKTU (zmiany podkreślone): Kierunek będzie obejmował działania w zakresie skoordynowania procesu planowania przestrzennego na obszarze MOF, tworzenie i <u>ochronę (1) atrakcyjnych przestrzeni do zamieszkania, pracy (2) i rekreacji (3) z poszanowaniem istniejących obszarów zachowanego krajobrazu kulturowego południowej Warmii (4).</u> Zakłada to m.in. <u>ochronę historycznie ukształtowanych</u>	(1) Na obszarze MOF już istnieją wyjątkowo przyjazne przestrzenie, w których we ciekawy sposób wykorzystuje się potencjał miejsca dla bydowy unikalnej oferty turystycznej i kulturalnej stanowiącej atrakcję dla mieszkańców MOF i turystów dając jednocześnie lokalnym mieszkańcom możliwość zatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej – to małe, urokliwe enklawy, gdzie spotkać można rzemiosło, wyroby oparte na regionalnych produktach, wysokiej jakości żywność regionálną oraz dobrej klasy bazę noclegową. <u>Wszystkie takie już istniejące enklawy na obszarze MOF powinny być traktowane ze szczególną pieczołowitością, ponieważ wykorzystanie ich potencjału istotnie wpływa na</u>	UWZGLĘDNIONO CZĘŚCIOWO (uzupełniono zapis jak poniżej, pomijając jednak zbyt szczegółowe ustalenia, które dotyczą raczej poziomu operacyjnego niż strategicznego: <i>Kierunek będzie obejmował działania w zakresie skoordynowania procesu planowania przestrzennego na obszarze MOF, tworzenie i <u>ochronę (1) atrakcyjnych przestrzeni do zamieszkania, pracy (2) i rekreacji (3) z poszanowaniem istniejących obszarów zachowanego krajobrazu kulturowego Warmii dla ochrony historycznie ukształtowanych układów urbanistycznych i ładu architektonicznego. Przewidziano</u></i>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				<p><u>układów urbanistycznych i ładu architektonicznego, projektowanie zagospodarowania przestrzeni publicznej z wykorzystaniem tradycyjnych materiałów (kamień, drewno, dachówka ceramiczna).</u> Przewidziano zaangażowanie mieszkańców w proces planowania i kształtowania przestrzeni, w tym prototypowanie. Założono budowę, przebudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wraz z niezbędnym wyposażeniem.</p>	<p><u>podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu.</u></p> <p>(2) i (3) <u>Przyjazna przestrzeń nie jest potrzebna tylko do celów mieszkaniowych, ale również pracy i rekreacji</u> – zadbanie o wysoką jakość terenów wokół Olsztyna, nie tylko przyrody, ale także krajobrazu przyrodniczo-kulturowego jest kluczowe dla utrzymania i podnoszenia atrakcyjności życia na terenach MOF we wszystkich jego wymiarach. Pandemia COVID-19 w dobitny sposób wykazała, że bezpieczna przestrzeń rekreacyjna jest niezbędna do zachowania zdrowia i równowagi mieszkańców. Przestrzeń wokół Olsztyna jest jednocześnie przyjazną przestrzenią rekreacji (obszary turystyczne, zielone, rolnicze) jak i przestrzenią pracy wielu grup zawodowych (pracownicy sektora turystyki, hotelarstwa, edukatorzy, rolnicy) – jej przyjazność jest równie ważna co przyjazność obszarów mieszkalnych.</p> <p>(4) <u>proponujemy wyróżnienie w dokumencie południowej Warmii jako terenu już dzisiaj wyjątkowo przyjaznego mieszkańcom i turystom o unikalnym charakterze.</u> Teren ten zasługuje na ochronę. Przyjazność tej przestrzeni polega na wyjątkowej synergii przyrody z historycznie ukształtowanym układem zabudowy, niezwykle spójnym i harmonijnym wpisaniu osadnictwa w krajobraz polno-leśny. Dla utrzymania tego charakteru kluczowe jest zachowanie tego terenu w stanie możliwie najmniej zmienionym, co tworzy warunki do</p>	<p><i>zaangażowanie mieszkańców w proces planowania i kształtowania przestrzeni, w tym prototypowanie. Założono budowę, przebudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wraz z niezbędnym wyposażeniem).</i></p>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
					dalszego rozwoju zrównoważonej turystyki wiejskiej, a także kultury i sztuki.	
21.	Stowarzyszenie Ręką Dzieło	6.10 Cel operacyjny 2.5 Zrównoważona przestrzeń uwzględniająca dziedzictwo kulturowe	32	<p>Proponujemy następujące brzmienie punktu (zmiany podkreślone):</p> <p>C. Ochrona, <u>pielęgnacja</u> (1) i promocja zabytków <u>oraz innych istotnych elementów krajobrazu kulturowego</u> (2)</p> <p>Do działań w ramach kierunku zaliczono, <u>ochronę, pielęgnację(1), rewaloryzację i promocję zabytków oraz innych elementów krajobrazu kulturowego południowej Warmii (takich jak przydrożne aleje, dukty widokowe, krajobraz wiejski, tradycyjne rozwiązania urbanistyczne i architektoniczne)</u> (2). Działania obejmują również prowadzenie badań i dokumentowanie dziedzictwa kulturowego, <u>jego eksponowanie w przestrzeni publicznej</u> (3), <u>promocję i popularyzację jego walorów oraz podejmowanie działań edukacyjnych dla odbiorców ze wszystkich grup wiekowych</u> (4) w tym obszarze działania.</p>	<p>(1) Zabytki i krajobraz przyrodniczo-kulturowy zasługują nie tylko na ochronę – ich zachowanie dla przyszłych pokoleń wymaga aktywnych działań pielęgnacyjnych np. konserwacji, regularnych badań stanu itd.</p> <p>(2) Zabytki nie są jedynymi obiektami zasługującymi na ochronę – ogromnym zasobem południowej Warmii jest jej przestrzeń i krajobraz. Jest to miejsce unikalne, w którym od wieluset lat ludzie żyją w zgodzie i harmonii z przyrodą. W harmonii z krajobrazem rozwija się sieć osiedleńcza i sieć usług unikalna w skali Polski. Potrzebne jest szczególne podejście, które w jednaki sposób traktuje dziedzictwo przyrodnicze, jak i kulturowe i rozpoznaje wartość w ich wyjątkowym połączeniu.</p> <p>(3) Dziedzictwo zasługuje nie tylko na badania i promocję, ale też na to, by mieszkańcy MOF mogli z nimi obcować.</p> <p>(4) Chcemy podkreślić wartość edukacji na każdym etapie rozwoju człowieka, tak by zakładane w ramach strategii działania edukacyjne nie były ograniczone do organizacji pozarządowych, które od lat prowadzą istotne dla rozwoju regionu działania edukacyjne skierowane nie tylko do dzieci i młodzieży, ale także dorosłych z różnych grup społecznych i zawodowych.</p>	<p>UWZGLĘDNIONO CZĘŚCIOWO</p> <p>(uzupełniono zapis jak poniżej, pomijając wyróżnienie <i>południowej Warmii</i>, która jest obszarem o nieostrych granicach, co może powodować później niejasności na etapie wdrażania projektów: <i>C. Ochrona, <u>pielęgnacja</u> (1) i promocja zabytków <u>oraz innych istotnych elementów krajobrazu kulturowego</u> (2)</i></p> <p><i>Do działań w ramach kierunku zaliczono, <u>ochronę, pielęgnację (1), rewaloryzację i promocję zabytków oraz innych elementów krajobrazu kulturowego Warmii, (takich jak przydrożne aleje, dukty widokowe, krajobraz wiejski, tradycyjne rozwiązania urbanistyczne i architektoniczne)</u> (2). Działania obejmują również prowadzenie badań i dokumentowanie dziedzictwa kulturowego, <u>jego eksponowanie w przestrzeni publicznej</u> (3), <u>promocję i popularyzację jego walorów oraz podejmowanie działań edukacyjnych dla odbiorców ze wszystkich grup wiekowych</u> (4) w tym obszarze działania).</i></p>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
22.	A. Z.	6.10 Cel operacyjny 2.5 Zrównoważ ona przestrzeń uwzględniająca dziedzictwo kulturowe	32	<p>(1) Ochrona krajobrazu i charakteru wiejskiego jako jednej z najważniejszych tradycji regionu Warmii - obręb wsi Pupki - Godki - Bałag - Kawkowo (Stare i Nowe) wraz z przylegającymi sołectwami to unikatowy na skalę kraju obszar tradycyjnej wsi warmińskiej.</p> <p>W związku z tym należałoby wpisać w strategię Olsztyn 2030+, dla obszaru gminy Jonkowo:</p> <p>(2). Chodniki - jeśli już konieczne, nie z taniego polbruk. Kamień, tradycyjne materiały. Bardziej nacisk na utrudnianie szybkiego przemieszczania się aut i wzrost ich ruchu, niż kładzenie nowych chodników, które często ze względu na takie a nie inne ukształtowanie terenu prowadzą do degradacji dróg (niemożność solidnego wykonania prac, szybkie „rozjeżdżanie” ich przez maszyny rolnicze) i konieczności powtarzalnych kosztowych napraw</p> <p>(3) Drogi szutrowe jako tradycyjne ciągi jezdno-pieszne, bez ingerencji betonowych</p>	<p>(1) Jej zachowanie wpisuje się w cele strategiczne całego województwa jako najlepsza forma promocji regionu.</p> <p>(2) Skuteczniejsze dla bezpieczeństwa jest wprowadzanie spowalniaczy niż budowanie nieuzasadnionych ekonomicznie chodników</p>	<p>NIE UWZGLĘDNIONO.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Proponowane zapisy mają charakter zbyt szczegółowy jak na poziom strategiczny. Na tym poziomie zostały uwzględnione w projekcie Strategii MOF Olsztyna m.in. w celach operacyjnych 1.4, 1.5, 2.5. Szczegółowe rozstrzygnięcia mogą jednak zostać uwzględnione na poziomie planowania lokalnego, w dokumentach planistycznych Gminy Jonkowo.</p>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				<p>chodników, osobnych ścieżek rowerowych itp. - zachowanie tradycyjnego krajobrazu. Te drogi są naturalnie wąskie, ale przejezdne. Inwestowanie w nie generuje olbrzymie koszty, wręcz niemożliwe do prawidłowego przeprowadzenia takich inwestycji (wiąże się to zazwyczaj z koniecznością poszerzenia kosztem spornych i trudno dostępnych terenów zielonych)</p> <p>(4) Ochrona alei drzew jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpisane do strategii województwa obszary chronionego dziedzictwa kulturowego, środowiskowego, historycznego - naturalne, kręte „spowalniacze” ograniczające prędkość użytkowników (tutaj smutny przykład kilku tragicznych wypadków w ostatnim czasie na nowo wyremontowanych prostych trasach asfaltowych, gdzie znacznie i nagminnie przekraczana jest dopuszczalna prędkość głównie przez ludzi spieszących się do miasta) - naturalne utrudnienie dla zwiększającego się ruchu większych pojazdów, które 		

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				<p>dzięki temu będą zmuszone omijać te tereny (tiry, duże pojazdy budowlane; przykład takiego negatywnego i niebezpiecznego wpływu widać obecnie na trasie Jonkowo-Gamerki-Mostkowo-Łukta powodowany remontem drogi Olsztyn-Moraąg pomimo wyznaczonych innych objazdów)</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturalna ochrona szos przed warunkami atmosferycznymi jak śnieg, deszcz, słońce, wiatr - nadmierna urbanizacja tych terenów to prosta droga do ich utracenia na rzecz podmiejskiej architektury i rozwiązań, które tak naprawdę nie tworzą przychodów (podatki), tylko generują następne koszty dla gmin (konieczność wydatków na szeroką infrastrukturę, rozrost i remonty dróg). <p>Ponadto - wiedząc z praktyki takich rozwiązań w innych częściach kraju - powoduje to odpływ wpływów z miasta (ludzie meldują się w gminach), a jednocześnie konieczność nakładów tego samego miasta na usługi i infrastrukturę dla tych przesiedleńców, ponieważ i tak wracają oni po usługi do miasta (np. praca/szkoła/zakupy/zdrowie/hobby).</p>		

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				<p>Dodatkowo powstają korki, zanieczyszczenia, nakierunkowanie nowych mieszkańców na miasto - widoczny jest brak kontaktów społecznych, wspólnego dbania o otaczający krajobraz - czyli właśnie to, co tutaj najcenniejsze i jeszcze żywe, a na czym zależy najbardziej władarzom całego regionu.</p> <p>(5) Coraz większa współpraca lokalnych społeczności na rzecz utrzymania tradycyjnego krajobrazu i relacji międzyludzkich, wyjątkowego charakteru tej części Warmii w skali kraju - jako wybitny wyróżnik dla całego regionu; to dzięki rozwiązaniom nie prowadzącym do prostej i nieskutecznej urbanizacji tych terenów uratuje się część regionu już stającego się sławną wizytówką Warmii.</p>		
23.	UWM	6.12 Cel operacyjny 3.2 Wsparcie na rzecz wysokich kwalifikacji	33	Brak wskazań co do działań mających na celu ograniczenie odpływu młodzieży i młodych dorosłych o wysokich kompetencjach.	Nie porusza się problemu odpływu młodzieży i młodych dorosłych o wysokich kompetencjach z obszaru MOF do dużych ośrodków akademickich, w celu podjęcia studiów lub w celu podjęcia pracy zawodowej.	<p>NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Problem podejmowany jest w omawianym celu i nie tylko w tym. Koncentrując się wyłącznie na zagadnieniu odpływu ludzi młodych do innych ośrodków akademickich należy zrobić wszystko, by nasze uczelnie stały się prestiżowe i byśmy oferowali</p>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
						dogodne warunki np. studiowania (zob. kierunek działań A). W przypadku „ogólnego” odpływu ludzi kompetentnych z MOF, w istocie temu służy cała Strategia, ukierunkowana na konkurencyjność MOF (zob. np. zapisy wizji).
24.	UWM	6.15 Cel operacyjny 3.5 Ożywienie sektora kreatywnego	35	Odniesienie do punktu C. Błąd merytoryczny – rewitalizacja nie dotyczy działań wobec pojedynczych budynków, tym zajmuje się rewaloryzacja.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Rewitalizacja ma swoją definicję ustawową i tak jest rozumiana w całym dokumencie.
25.	PGW Wody Polskie	7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, zasady i warunki ochrony	37-41	Brakuje rekomendacji dotyczących działań w zakresie przystosowania do zmian klimatu.	Systemy kanalizacji oraz rozszczelnienie na mikropowierzchniach nie rozwiąże problemu skutków ekstremalnych.	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W części tej prezentowane są najważniejsze ustalenia z opracowania pt. <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej MOF Olsztyna</i> . Zapisy dotyczące tych kwestii znajdują się w innych częściach Strategii MOF, w szczególności w celu operacyjnym 1.3 <i>Adaptacja do zmian klimatu</i> .
26.	UWM	7.1 Strategiczny kontekst przestrzeni 7.1.1 Zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej	39 - 43	Rozwój spolaryzowany – brak głębszych odniesień do równoważenia poziomu rozwoju w MOF. Położenie większego nacisku na rozwój wszystkich jednostek urbanizacyjnych. W dokumencie faworyzowane są niektóre z nich – te o większym stopniu rozwoju. Największe braki w zakresie rozwoju sieci osadniczej wykazuje Purda,	Gminy strefy podmiejskiej wchodzące w skład MOF Olsztyna charakteryzują się bardzo dużym zróżnicowaniem stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego (np. Stawiguda vs. Purda). Założeniem MOF powinno być dążenie do równoważenia poziomu tego rozwoju i zmniejszenia dysproporcji, co pociągnie za sobą wyrównanie jakości życia, warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, itd. (spójność społeczna, spójność gospodarcza). Brak głębszych odniesień	NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Założeniem MOF nie jest dążenie do równoważenia poziomu rozwoju poszczególnych gmin, a raczej rozwiązywanie wspólnych problemów wynikających z bliskiego sąsiedztwa i łączących te gminy powiązań funkcjonalnych.

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
		ej MOF Olsztyna		<p>głównie ze względu na braki w infrastrukturze technicznej. Błędem jest propagowanie rozrostu tkanki osadniczej w kierunkach dobrze skomunikowanych, bez jednoczesnego wsparcia rozwoju różnorodnych form komunikacji oraz wsparcia przedsiębiorstw przewozowych. Dobrze skomunikowanie to również częste, opłacalne kursy. Nawet najbardziej korzystne układy drogowe i tanie połączenia nie mają racji bytu bez dużej częstotliwości połączeń. To wszystko składa się na wygodę codziennych dojazdów w obrębie MOF.</p> <p>W zakresie rozwoju turystyki i rekreacji nasuwają się wnioski jak w przypadku 6.8 Cel operacyjny 2.3 Zrównoważona mobilność. Zwiększenie nacisku na budowę ścieżek rowerowych i ciągów pieszych poza obszarem miasta oraz powiązanie przypadkowo występujących elementów tej struktury. Ruch rowerowy powinien charakteryzować się pięcioma podstawowymi wymogami: 1. Spójność, 2. Bezpośredniość, 3. Wygoda, 4. Bezpieczeństwo, 5. Atrakcyjność.</p>	<p>do tej kwestii w celach strategicznych i celach operacyjnych. Generalnie w treści strategii wspomina się o równoważeniu rozwoju tylko w pkt 7.2.2 Obszary strategicznej interwencji wewnątrz MOF Olsztyna (OSI Infrastrukturalny pierścień), ale nie ma mowy o działaniach na rzecz równoważenia stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego w gminach MOF i zmniejszeniu dysproporcji w tym zakresie. W wymiarze spójności społecznej pokazuje to np. tabela 5. Matryca zgodności ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – Cel 2. Rozwój społecznie i terytorialnie równoważony – Obszar 1 Spójność społeczna.</p> <p>Przykłady zapisów strategii: Projekt strategii str. 23 „Cały MOF Olsztyna należy do obszaru strategicznej Interwencji Strategii Warmińsko-Mazurskie 2030 „Tygrys warmińsko-mazurski, czyli obszaru o szczególnych, w skali regionu, warunkach dla prowadzenia biznesu, wytyczonego wzdłuż dróg krajowych nr 7 i 16” – przebieg dróg nie obejmuje wszystkich gmin MOF, wykluczenie z OSI Tygrys warmińsko-mazurski gminy Purda (patrz str. 43). Inny przykład „W zakresie sieci osadniczej zaleca się: rozwój gminnych ośrodków wiejskich: Dywity, Jonkowo, Stawiguda – rozwój pozostałych jednostek urbanistycznych w tym Purda i Gietrzwałd !!” (str. 39), a przecież Purda i Gietrzwałd</p>	

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
					też są ośrodkami gminnymi – czyli utrwalanie polaryzacji rozwoju.	
27.	UWM	7.1 Strategiczny kontekst przestrzeni	38	„Kierunki rozwoju przestrzennego oraz wymiar przestrzenny opracowanych celów strategicznych MOF”: strefa podmiejska tylko 5 km od granic miasta – na jakiej podstawie i jak to wyznaczono, gdzie strefy przy dużych ośrodkach miejskich sięgają nawet do kilkudziesięciu km od miasta rdzenia (np. w kontekście dojazdów do pracy).		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> W uwadze pomyłono pojęcie strefy podmiejskiej ze strefą oddziaływania ośrodka miejskiego. Podkreślić należy fakt, że w prezentowanym modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej znajdują się również bufory 15 km i 30 km. Przyjęta analiza odpowiada ustaleniom przyjętego w 2018 r. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.
28.	UWM	7.1.2. Warunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz krajobrazu	40	Rekomendacje w zakresie środowiska przyrodniczego: „zachowanie terenów przeznaczonych pod kliny napowietrzające”. - kliny napowietrzające – jak Olsztyn rozwiąże kwestie wysokiej zabudowy w południowej części, która stanowi już barierę.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Kliny napowietrzające to nie jest wyłącznie problem Olsztyna, gdyż zabudowywane są w sąsiednich gminach. Nie jest to też uwaga do samej Strategii, odnosi się raczej do ustaleń Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej MOF Olsztyna, który dostępny jest tutaj .
29.	UWM	7.1.2. Warunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz krajobrazu		Rekomendacje w zakresie krajobrazu: - zwiększenie nacisku na wartość walorów estetyczno-widokowych wszystkich układów przestrzennych. - długofalowe kształtowanie krajobrazu pod kątem wykorzystania rekreacyjnego i turystycznego z elementami		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> Zapisy te uwzględniono w innych częściach Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej MOF Olsztyna.

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				kulturowymi i infrastrukturalnymi.		
30.	UWM	7.1.4. Standardy dotyczące przestrzeni publicznych i dostępu do usług	42	Brakuje zapisu konieczności kształtowania przestrzeni publicznych w oparciu o zasady projektowania uniwersalnego.		NIE UWZGLĘDNIONO. <u>Uzasadnienie:</u> projektowanie uniwersalne w przestrzeniach publicznych jest przedmiotem zapisów ustawowych (m.in. ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz ustawy Prawo budowlane), nie ma więc potrzeby dodatkowego wskazywania tego w Strategii MOF Olsztyna.
31.	UWM	7.1.5 Standardy dotyczące systemu transportowego	42	Wprowadzenie szybkiej kolei łączącej strefę Olsztyna z strefą podmiejską. Wybudowanie trasy mobilnych pojazdów jednośladowych, zarówno elektrycznych, jak i nieelektrycznych łączącej strefę Olsztyna ze strefą podmiejską.	Efektom wprowadzonych działań będzie zwiększenie liczby mieszkańców w całej strefie MO, większy komfort transportu oraz mobilności młodzieży co długofalowo pozwoli na zmniejszenie migracji do innych miast i MOF.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Zapisy dotyczące kolei aglomeracyjnej czy spójnej sieci dróg rowerowych są już zawarte zarówno w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej MOF Olsztyna jak i Strategii MOF Olsztyna (np. cel operacyjny 2.2).
32.	UWM	7.2 Obszary strategicznej interwencji wewnątrz MOF Olsztyna	45 - 47	Znaczna część pomysłów: - część zapisów w kontekście przestrzeni wydaje się mało realna do zrealizowania” - „zielony pierścień” wokół Olsztyna – czy to ma być kosztem terenów otwartych, które mają najczęściej prywatnych właścicieli? - niezabudowane tereny otwarte oraz zwarta zabudowa – tu potrzebne są znaczne ograniczenia w planach miejscowych, a dotyczy to		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Delimitacja OSI Zielony pierścień wyznacza obszar, który powinien zostać niezabudowany, a przynajmniej chroniony przed zabudową wysoką i intensywną. Niemniej w obecnym stanie prawnym zapisy Modelu funkcjonalno-przestrzennego MOF Olsztyna mają tylko charakter rekomendacji.

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				często cennych inwestycyjnie terenów.		
33.	UWM	7.2.1 OSI wyróżnione w dokumentach krajowych i Strategii Warmińsko-Mazurskie 2030	43	OSI Miasta CITTASLOW – brak zaplanowanych usług w zakresie rozwoju turystyki uwzględniających dziedzictwo kulturowe, zabytki, walory środowiska przyrodniczego.		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Tego typu działania zostały uwzględnione w części dotyczącej celów strategicznych i operacyjnych (cel 1.5).
34	UWM	7.2.1		W ramach współpracy na rzecz wysokich kwalifikacji i wzrostu produktywności możliwe jest osiągnięcie działań poprzez: - zwiększanie współpracy, wymiany myśli i zasobów ludzkich między urzędami, a uniwersytetem poprzez organizowanie systematycznych paneli dyskusyjnych i wspólnych przedsięwzięć i projektów; - zwiększanie liczby miast partnerskich – w celu zwiększenia aktywności wymiany międzynarodowej młodzieży; - wykorzystanie tendencji pracy zdalnej do wytworzenia marki zawodowej regionu – jako specjalistów wysokiej klasy w ramach danego zawodu – np. IT, wytwarzania i przetwarzania informacji		UWZGLĘDNIONO CZĘŚCIOWO (w celu operacyjnym 3.2., kierunek działań A dodano zapis: <i>rozwój kompetencji nauczycieli szkół i pracowników dydaktycznych uczelni także przez zwiększanie współpracy między urzędami a szkołami i uczelniami poprzez organizowanie platform współpracy, paneli dyskusyjnych, wspólnych przedsięwzięć i projektów.</i> Następnie w celu operacyjnym 3.3., kierunek działań C dodano zapis: <i>Należy też uwzględnić trendy związane z pracą zdalną i hybrydową do wytworzenia marki zawodowej regionu – jako miejsca pracy dla specjalistów.</i> Pozostałe postulowane działania zostały uwzględnione w celu operacyjnym 3.2.).

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
35.	Stowarzyszenie Ręką Dzieło	7.2.2 Obszary strategicznej interwencji wewnątrz MOF Olsztyna – Pasy zieleni	45	Wnosimy o rozszerzenie pasa zieleni na terenie gminy Jonkowo o obszar rezerwatu Kamienna Góra (wraz z przylegającymi od wschodu terenami leśnymi) oraz o tereny sołectw Godki, Węgajty, Pupki, Nowe Kawkowo, Stare Kawkowo, Gamerki Wielkie, Szałstry, Wołowo, Wrzesina, Polejki, Łomy.	Wymienione sołectwa tworzą wraz z rezerwatem unikatowy spłot krajobrazowo-przyrodniczy, stwarzający atrakcyjne warunki zamieszkania jak i prowadzenia działalności agroturystycznej. Zjawiska innowacyjnego zagospodarowania tego potencjału poprzez łączenia oferty turystycznej z ofertą kulturalną zostały opisane w uzasadnieniu poz. 1 formularza (pkt...). Burzenie istniejącej homeostazy może pociągnąć za sobą obniżenie jakości życia i w efekcie odpływ ludności. Objęcie tych obszarów pasem zieleni przyczyni się do ochrony tego obszaru przed niekontrolowanym rozrostem zabudowy i w rezultacie – do jego ekonomicznego rozwoju.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Proponowane zapisy mają charakter wdrożeniowy, szczegółowy, dlatego nie są wskazywane na poziomie dokumentu strategicznego. Dodatkowo w ramach modelu funkcjonalno-przestrzennego wskazano możliwość objęcia OSI Zielony pierścień także tych terenów chronionych, które nie zostały pokazane na mapie.
36.	UWM	10.6 Konsultacje z przedstawicielami edukacji	62	Błędnie określono obszar projektowania uniwersalnego jako dostosowanie placówek oświatowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Nie na tym polega problematyka projektowania uniwersalnego.		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Jest to zapis przebiegu konsultacji, głos uczestnika. Nie wymaga więc zmiany.
37.	PGW Wody Polskie	13.1 Wiązki projektów	71	Brakuje typów projektów dotyczących ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy.	Jest to bardzo duży obszar problemowy, wynikający ze zmian klimatu i nasilenie się zjawisk ekstremalnych.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Na obszarze MOF Olsztyna nie znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią – poza niewielkimi terenami bezpośrednio przylegającymi do zbiorników i cieków wodnych (zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego). Ponadto zagrożenie suszą jest również względnie niewielkie na tle kraju (wg informacji z Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej oraz zgodnie z rozporządzeniem RM z 18 X

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
						2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty).
38.	OPN-T	Dział 13, rozdział 13.3 Zestawienie potencjalnych projektów o charakterze komplementarnym na obszarze MOF Olsztyna	82	<p>W opisie „Typów projektów” – w zakresie: <u>Wsparcie przedsiębiorczości</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Wsparcie w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej małych i średnich przedsiębiorstw. <p>W naszej ocenie zasadne jest dopisanie „mikro” oraz „i rozwoju” do tego podpunktu, co dałoby brzmienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wsparcie w zakładaniu, prowadzeniu i rozwoju działalności gospodarczej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. 	<p>Mikroprzedsiębiorstwa stanowią istotną część podmiotów ubiegających się o wsparcie w ramach projektów inicjowanych i prowadzonych przez Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny. Natomiast rozwój jest istotą i celem każdego MŚP ubiegającego się o wsparcie w projektach realizowanych przez OPN-T. Ponadto w słowie „rozwój” mieści się zarówno inkubacja, jak i akceleracja MŚP. Rozwój będzie też efektem wprowadzanych zmian/innowacji w ramach m.in. transformacji cyfrowej, na którą tak duży nacisk położono w Programie Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 (FEWiM 2021-2027), stanowiącym odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby i wyzwania określone w strategii „Warmińsko-Mazurskie 2030”, będąc przy tym spójnym zarówno z polityką UE jak i strategicznymi kierunkami obranymi przez Polskę.</p>	UWZGLĘDNIONO
39.	PGW Wody Polskie	13.4 Potencjalne projekty	84	Brakuje działań dotyczących zwiększenia retencji i zmniejszenia ryzyka powodziowego.	Tereny rolnicze i obszary zabudowane charakteryzują się dużą wrażliwością na ilości nadmierowe wód oraz na jej brak.	<p>NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Tego typu projekty w MOF Olsztyna nie mają charakteru strategicznego z punktu widzenia regionu.</p>
40.	UWM	brak		Plany w zakresie zmian przebiegu granic administracyjnych związane z rozwojem miasta, a także wskazanie tych obszarów, gdzie w pierwszej kolejności winno się opracowywać plany		<p>NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Brak odniesienia do zapisów strategii oraz brak uzasadnienia dla uwagi.</p>

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				zagospodarowania przestrzennego.		
41.	UWM	brak		Optymalizacja gospodarowania publicznym zasobem nieruchomości z uwzględnieniem przyszłych potrzeb, w tym opracowanie programu gospodarowania nieruchomościami (zmiany gruntów, lokalizacja wybranych inwestycji na gruntach publicznych, niezbędna sprzedaż, kupno do zasobu).		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Brak odniesienia do zapisów strategii oraz brak uzasadnienia dla uwagi.
42.	Daniel Zadworny – Wójt Gminy Dywity –	Uwaga z konsultacji on line		1) Jak ostatecznie będzie wyglądała struktura procedowanego dokumentu w świetle stwierdzenia, iż zakres celów strategii MOF jest szerszy niż zakres celów Strategii ZIT. 2) Jak będzie wyglądał podział środków FEWiM i jaka pula środków będzie do wykorzystania na realizację projektów ZIT-owych.	-	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> To nie są uwagi do strategii.
43.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Strategia powinna rozwijać tematy rozwoju społecznego, a w szczególności szkolnictwa zawodowego. Źle postawiona diagnoza. Zawody takie jak szutnik czy meblarz nie mają racji bytu w Olsztynie i MOF, gdyż nie ma pracy po tych zawodach w regionie (nie ma tego typu zakładów). Pominięte	Gminy posiadają tereny na których można by budować takie szkoły, warsztaty. Szkolnictwo zawodowe przeżywa kryzys.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Cele Strategii MOF Olsztyna są zgodne z zapisami dokumentu strategicznego poziomu regionalnego (<i>Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego</i>), która wymienia trzy inteligentne specjalizacje województwa: ekonomia wody, żywność wysokiej

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				zawody – logistyk, bankowiec, hodowca koni.		jakości oraz drewno i meblarstwo. Wynikają one m.in. właśnie z zapotrzebowania regionalnego rynku pracy.
44.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Proponuje się, aby rozwój szkolnictwa zawodowego odbywał się na obszarze powiatu, stanowiąc bazę dla miasta wojewódzkiego. Rozwój Gmin MOF w kierunku rozwoju szkolnictwa zawodowego. Szkolenie młodzieży w zakresie zawodów, na które jest zapotrzebowanie na naszym terenie.	Gminy posiadają tereny, na których można by budować takie szkoły, warsztaty. Szkolnictwo zawodowe przeżywa kryzys.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Zapisy strategii już teraz umożliwiają taką lokalizację szkół zawodowych (np. w ramach celu operacyjnego 3.2, kierunek działań A).
45.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Inne tempo rozwoju powiatu w porównaniu do Olsztyna, który rozwija się dużo szybciej. Inną prędkość rozwoju mają Gminy Stawiguda i Dywity niż Gietrzwałd i Barczewo.	Trzeba brać pod uwagę przy ustalaniu projektów strategicznych, gdyż to może być motorem napędowym rozwoju gmin.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Projekty strategiczne proponowały gminy MOF Olsztyna (zaproponowano im przedstawienie propozycji projektów strategicznych zgodnych z wytycznymi Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego). Strategia nie może jednak nakazywać samorządom realizacji tego typu przedsięwzięć.
46.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Wykorzystanie potencjału pielgrzymkowego obszaru Warmii (utworzenie Szlaku św. Warmii) oraz potencjału bazy noclegowej Olsztyna (800 apartamentów pod wynajem) do gospodarczego rozwoju regionu. Rozwój turystyki pielgrzymkowej.	Strategia musi brać to pod uwagę.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Strategia uwzględnia już tego typu działania (cel operacyjny 1.5, kierunek działań B).

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
47.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Problem wyludniania Olsztyna i suburbanizacji.	Lekarstwem na to jest dobra oferta dla małych i średnich przedsiębiorstw, zaplecza biurowego (Citybank). Wykorzystanie potencjału małych firm do budowania rozwoju regionu.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Strategia uwzględnia wsparcie dla biznesu (m.in. w celu operacyjnym 2.1. A). Jednocześnie należy zauważyć, że MOF Olsztyna nie wyludnia się (także w perspektywie do roku 2050 – wg prognoz GUS). Problemem jest suburbanizacja i wyludnianie się samego miasta. Jednak z tego punktu widzenia ogólne wsparcie MSP nie zmieni kierunku migracji wewnątrz MOF.
48.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Pominięta kwestia „koniarstwa” w Strategii. Brak szkolenia zawodów związanych ze szkoleniem i hodowlą koni.	Stadnina Ekwador jest największym ośrodkiem jeździectwa w Polsce. Dużo innych stadnin.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Brakuje danych wskazujących na lokalne braki kadrowe w branży jeździeckiej i hodowli koni. Niemniej Katedra Hodowli Koni i Jeździectwa Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie kształci w zakresie hodowli i użytkowania koni, w tym jeździectwa (terapii, sportu i rekreacji). Dodatkowo w okolicy MOF istnieją szkoły ponadpodstawowe kształcące w tym zakresie.
49.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Wśród kierunków studiów brak kierunku „leśnictwo”. Podobnie ma się kwestia kierunku „zarządzanie turystyką”.	Młodzież po technikum leśnym idzie na studia do Bydgoszczy, Warszawy lub Poznania.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Uwaga ta dotyczy przede wszystkim kwestii zarządzania strategicznego na poziomie regionalnym (choć Strategia MOF uwzględnia problematykę szkolnictwa wyższego w celu operacyjnym 3.2). Niemniej należy pamiętać, że w zakresie zarządzania turystyką UWM w Olsztynie kształci obecnie studentów na kilku wydziałach.

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
50.	Piotr Zabuski – Starostwo Powiatowe	Uwaga z konsultacji on line		Rozwój służby zdrowia na poziomie powiatowym, np. geriatry (brak specjalistów w tej dziedzinie), tak aby nie była konkurencyjna dla służb poziomu wojewódzkiego, ale stanowiła wypełnienie i uzupełnienie luk.	Jest to pomysł na przestrzeń dla seniorów, którzy chcieliby się tu leczyć.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celu operacyjnego 3.4. Należy jednak zauważyć, że zarządzanie systemem zdrowia to element zarządzania strategicznego na poziomie krajowym (mapy potrzeb zdrowotnych) i regionalnym, nie zaś lokalnym.
51.	Tomasz Piłat – przedstawiciel organizacji pozarządowych	Uwaga z konsultacji on line		Postulat uwzględnienia w dokumencie systemu kontroli, monitorowania realizacji założeń Strategii.		UWZGLĘDNIONO (część 11.1 <i>Monitoring i ewaluacja</i> zostanie uzupełniony o zapisy dotyczące ciała monitorującego/doradczego).
52.	Tomasz Piłat – przedstawiciel organizacji pozarządowych	Uwaga z konsultacji on line		Eliminowanie dziur w realizowanych działaniach np. brak ciągłości ścieżki rowerowej. Skupić się nad rozwiązaniami systemowymi.		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Uwaga dotyczy poziomu operacyjnego (wdrożeniowego), a nie strategicznego. Niemniej w 2019 r. przygotowano opracowanie pt. <i>Koncepcja rozwoju dróg rowerowych w Olsztynie z rozszerzeniem na MOF Olsztyna w zakresie powiązań komunikacyjnych z miastem rdzeniem</i> , które prezentuje m.in. optymalny, kompleksowy system komunikacyjnej infrastruktury rowerowej w całym MOF Olsztyna.
53.	Tomasz Piłat – przedstawiciel organizacji	Uwaga z konsultacji on line		Cyfryzacja w urzędach. Duży nacisk na rozwój. Złe przykłady to Olsztyńska karta miejska. Zastosowanie rozwiązań cyfrowych powinno być		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celu operacyjnego 3.1. Pozostałe kwestie

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
	pozarządowych			respektowane i powinno przynosić widoczne efekty.		dotyczą poziomu operacyjnego (wdrożeniowego), nie strategicznego.
54.	Tomasz Piłat – przedstawiciel organizacji pozarządowych	Uwaga z konsultacji on line		Rozwój Internetu szerokopasmowego, zarówno dla mieszkańców, jak również dla przedsiębiorstw (w mieście oraz na wsi).		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celu operacyjnego 2.4.
55.	Ewa Giska – przedstawiciel organizacji pozarządowych	Uwaga z konsultacji on line		Czy w ramach Strategii przewidziane są środki na działania społeczne oraz modernizacyjne (np. pomieszczenia) aby wspierać organizacje pozarządowe?		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Strategia nie dysponuje środkami finansowymi na realizację celów. Jednak cel operacyjny 3.4, kierunek działań C uwzględnia tego typu przedsięwzięcia.
56.	Ewa Giska – przedstawiciel organizacji pozarządowych	Uwaga z konsultacji on line		Pomysł otwarcia poradni psychologicznej dla dzieci – czy będzie wsparcie tego typu przedsięwzięciom.		UWZGLĘDNIONO CZĘŚCIOWO (uzupełniono jak w przypadku uwagi nr 20).
57.	Warming – zrzeszenie artystów	Uwaga z konsultacji on line		Czy w strategii może znaleźć się miejsce na zadbanie o krajobraz przestrzeni wiejskich? Czy jest szansa na podjęcie dyskusji w tej sprawie i zapisy w strategii?	Jako mieszkanka wsi i animatorka społeczności wiejskich chciałabym zwrócić uwagę na fenomen przyrodniczy, którym wciąż wyróżniamy się spośród innych regionów. Jest to czas by zadbać o to, aby wieś została wsią. Aby plan zagospodarowania krajobrazu dawał spójność. Są rozwiązania, są specjaliści wyrażający chęć pomocy, a wsie wciąż wykładane są chodnikami, kostką brukową.	UWZGLĘDNIONO CZĘŚCIOWO (uzupełniono jak w przypadku uwagi nr 20).
58.	Barbara Wróblewska – PAN	Uwaga z konsultacji on line		Pomimo, iż jest potrzeba zadbania o osoby starsze, ale nie jest to		NIE UWZGLĘDNIONO

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
				atrakcyjne dla reszty społeczeństwa. Trzeba to spróbować odwrócić.		<u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celu operacyjnego 3.4, kierunek działań A.
59.	Barbara Wróblewska – PAN	Uwaga z konsultacji on line		Trudna „ojczyzna” jaką jest Warmia. Niewiele osób próbuje to podtrzymać. Warto o to zadbać, również w kontekście pielgrzymkowym. Słabo wygląda promocja regionu. Nie ma kogoś, kto mógłby to rozpropagować. Trzeba wzbogacić ten region.		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celów operacyjnych 1.5 oraz 2.5.
60.	Barbara Wróblewska – PAN	Uwaga z konsultacji on line		Dobrze, że [w MOF Olsztyna] nie ma przemysłu. Jest biotechnologia na wysokim poziomie, Nie ma szans na utrzymanie pracowników naukowych. Wybierają inne ośrodki badawcze. Nie ma możliwości finansowego przywiązania. Trzeba stworzyć warunki do utrzymania tych ludzi. Na każdym poziomie.		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Uwaga diagnostyczna i słuszna w wydźwięku, jednak bez propozycji konkretnego zapisu. Warto podkreślić, że w Strategii MOF znajdują się działania zmierzające w kierunku podejmowanym w uwadze (cel strategiczny 3).
61.	Zbigniew Glezman – Rada Gminy Dywity	Uwaga z konsultacji on line		Z przyczyn ekonomicznych duża część młodzieży wyjedzie bez względu na wszystko.		NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Uwaga o charakterze dyskusyjnym, nie możliwa do uwzględnienia.
62.	Zbigniew Glezman – Rada Gminy Dywity	Uwaga z konsultacji on line		Wykorzystanie potencjału osób starszych.	Grupy takie lubią się spotykać i w jakiś sposób grupować w różne stowarzyszenia. Dobrze zorganizowane miejsca dla emerytów. Miejsce dobrego życia dla emerytów/seniorów. Wykorzystanie do tego celu potencjału środowiska przyrodniczego.	NIE UWZGLĘDNIONO <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii MOF uwzględnia tego typu działania w ramach celu operacyjnego 3.4.

Lp	Autor uwagi	Część dokumentu	Strona	Treść uwagi	Uzasadnienie	Ustosunkowanie wraz z uzasadnieniem
					Poza tym osoby te przyciągają młodszych członów swoich rodzin, którzy ich odwiedzają. Gdyby udało się zagospodarować i wykorzystać tych młodych ludzi odwiedzających seniorów. Mogliby oni zostawić swoje pieniądze w regionie.	